

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE

DOMa

4
2014

**Teraz ešte výhodnejšie
Trávník (aj) na tancovanie
Zohrejme sa v zime**

6

Trávnik je aj na tancovanie

Veľké strapce hrozna, ležérne visiace na stonkách viniča, by tu, na severe Slovenska, asi nik nečakal. V polovici októbra už vôbec nie.

Rubriky

3 Príhovor

4 Aktuálne

6 Na návšteve

Trávnik je aj na tancovanie

9 Vy sa pýtate,
my odpovedáme

Pre každého niečo

10 Na návšteve

Byť za to zodpovedný

13 Naše skúsenosti

Dotiahnuté „životné odporúčanie“

14 Na návšteve

Konečne som sa usadila

16 Téma

Zohrejme sa v zime

18 Čo o nich (asi) nevíete

Eva Pavlíková

20 Nápady a inšpirácie

Vianočné ozdoby krok za krokom

23 Zabavte sa

13

Dotiahnuté „životné odporúčanie“

Svoje mesto miluje. O to viac ho teší, keď si pri prechádzke jeho ulicami hovorí, že ho pomáha skrášľovať. A vôbec nepreháňa.

20

Vianočné ozdoby krok za krokom

Ak sa rozhodnete vyrobiť si vianočné ozdoby sami a zapojíte do toho aj svoje deti, o správnu predvianočnú atmosféru máte postarané.

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE **DOMa** 4|2014

Ročník: 14.

Vyšlo: november 2014

Periodicita: štyrikrát ročne

Pre Prvú stavebnú sporiteľňu, a. s., vydáva JAGA GROUP, s. r. o.

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, P. O. Box 48,

829 48 Bratislava, tel.: 02 58 55 58 55, www.pss.sk

Redakčná rada:

Ing. Erich Feix (predseda), PhDr. Oľga Sabelová (šéfredaktor),

Mgr. Robert Juriš, Mgr. Andrej Vida, Ing. Peter Halász,

Mgr. Magdaléna Lukáčová

Foto na obálke: thinkstock.cz

Registrácia MK SR: EV 1526/96, ISSN 1335-9797

Vážení stavební sporitelia, milí čitatelia,

opäť jeseň, čo nevidieť koniec roka. Pre niekoho možno čas drobnej nostalgie, pre nás viacero dôvodov na radosť. Nedávno sme si pripomenuli 22. narodeniny našej banky. Priznám sa, pri každom výročí sa ma zmocní pocit hrdosti, keď si predstavím množstvo klientov, ku ktorým sme sa zachovali maximálne zodpovedne a ktorým sme pomohli splniť ich sen o novom či lepšom bývaní.

Tento rok ma potešil aj vynikajúci štart nášho unikátneho a pre klienta maximálne výhodného online Sporenia Lišiak. Za prvé štyri mesiace zaujalo viac ako 13-tisíc sporiteľov a toto číslo každým dňom rastie. Všetko najlepšie chcem tiež popriať časopisu DOMa, ktorý v týchto dňoch oslavuje svoj 1. rok v novom šate. Na radosť nás všetkých, od začiatku (znovu)vydávania sa teší veľkému záujmu vás, čitateľov.

Nechcem sa však len ohliadať za seba. Našou každodennou prácou je pozeráť sa dopredu, niekedy aj veľmi ďaleko, aby sme vám vždy vedeli poskytnúť ten najvýhodnejší model financovania bývania. Tú najaktuálnejšiu ponuku úverov nájdete na nasledujúcej dvojstrane. Do pozornosti vám odporúčam i konkrétne rady, ktoré sme vypracovali na základe vašich otázok. Verím, že vás tiež zaujmú príbehy našich spokojných klientov, ktorým práve Prvá stavebná sporiteľňa pomohla bývať podľa vlastných predstáv.

A ak máte radi moderné technológie, náš-váš časopis si v elektronickej podobe môžete prečítať nielen na našej web stránke, ale už aj vo svojom telefóne či tablete. Stiahnite si mobilnú aplikáciu DOMa a listujte, skrolujte, slajdujte... jednoducho si doprajte trocha pohody, o ktorú sa s vami radi podelíme.

Ing. Imrich Béreš

predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Prvá stavebná sporiteľňa Znovu o stupienok lepšia

TREND TOP 2014
2.-3. MIESTO
BANKA ROKA®

Tohtoročné udeľovanie výročných cien týždenníka TREND za mimoriadne podnikateľské výsledky znamenalo dobrú

správu aj pre Prvú stavebnú sporiteľňu. V kategórii Banka roka 2014 získala Prvá stavebná sporiteľňa 2. miesto (spolu s VÚB, a. s.). Znamená to, že po bronzových umiestneniach z predchádzajúcich dvoch rokov postúpila o stupienok vyššie na striebornú priečku. Ocenenie počas slávnostného večera prevzal predseda predstavenstva PSS, a. s., Ing. Imrich Béreš. Ako zdôraznil, byť pri tejto obrovskej konkurencii na trhu druhý, a to prakticky s jedným produktom, je naozaj veľký úspech. „Vážení klienti, chcel by som sa vám úprimne poďakovať za dôveru, ktorú v nás máte. Ubezpečujem vás, že aj toto druhé miesto nás motivuje, aby sme boli ešte lepší a aby sme tvrdo pracovali nielen na našom úspechu, ale najmä na vašej spokojnosti,“ povedal pri tejto príležitosti.

S úverovým programom na obnovu bytových domov Ušetríte dvakrát

Takmer polovica obyvateľov Slovenska žije v bytových domoch. Asi polovica z nich je už obnovená, zvyšné však na obnovu ešte len čakajú.

Pozvite si odborníka

Prvým krokom pri snahe o obnovu bytového domu je schôdza vlastníkov bytov. Na nej je dôležité zodpovedať niekoľko zásadných otázok: Čo je potrebné riešiť? Ako? Za čo? Odpovede, predovšetkým na otázku Za čo?, dostanete, ak na schôdzu pozvete obchodného zástupcu Prvej stavebnej sporiteľne (ich zoznam nájdete na www.pss.sk alebo vám poradia v Centre telefonických služieb PSS, a. s., na čísle 02/58 55 58 55). Dozviete sa od neho aj to, že každej obnove by malo predchádzať energetické posúdenie bytového domu. V prípade vášho záujmu PSS, a. s., energetické posúdenie

zrealizuje zdarma. Potom už zostáva jediné – vyriešiť financovanie obnovy bytového domu. Aj túto dôležitú otázku vám pomôžeme rozlúsknuť.

Úverový program

Prvá stavebná sporiteľňa v súčasnosti poskytuje úvery na obnovu bytových domov vo výške aspoň 40-tisíc € s úrokovou sadzbou 2,69 % ročne. Túto úrokovú sadzbu garantujeme na 12 mesiacov po podpise úverovej zmluvy. Splácanie takéhoto úveru môže trvať až 25 rokov. Ušetríte hneď dvakrát. Najprv pri nízkych mesačných splátkach a druhý raz po dokončení obnovy domu pri platbách za energie. Presvedčte sa sami, ale neváhajte príliš dlho. Na tento typ úverov sme vyčlenili presne 25 miliónov €.

Úroková sadzba úveru na bývanie však môže byť fixovaná aj na 5 rokov, a dokonca i na celú dobu splatnosti úveru. A naši dlhoroční klienti, resp. tí, ktorí potrebujú úver na významnú obnovu bytového domu, môžu s PSS, a. s., rokovať o individuálnej výške úroveňovej sadzby.

Program 20-20-20

Obnovu bytových domov vyžaduje aj Európska únia. Prijala smernicu o energetickej efektívnosti (v skratke 20-20-20), podľa ktorej máme do roka 2020 výrazne znížiť energetickú náročnosť budov a zmeniť energetické hospodárstvo, presnejšie:

- o 20 % znížiť spotrebu energie,
- o 20 % zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie,
- o 20 % znížiť produkciu CO₂.

Úvery na bývanie Teraz ešte výhodnejšie

Ako dokazujú štatistiky, bývanie dávno nebolo také dostupné ako práve teraz. Cena nehnuteľností aj v tomto roku o niečo klesla. Ešte výhodnejšie ako v minulosti sú teraz aj úvery na bývanie v Prvej stavebnej sporiteľni. Navyše, čím viac prostriedkov na bývanie si u nás požičiate, tým nižší bude úrok vášho úveru.

Žiadne zbytočné papierovanie

V prípade úverov do 40-tisíc € sme odbúrali aj nepopulárne papierovanie. Tým, že klient nemusí založiť úver nehnuteľnosťou, odpadlo napríklad vybavovanie znaleckého posudku, úkony na katastri a tiež dodatočné poisťovanie

bytu alebo rodinného domu. Vystačíte si len s jediným ručiteľom, manželia ho nepotrebujú vôbec. S týmto naším úverom ušetríte množstvo peňazí, svoj čas a možno aj rýchlo sa míňajúcu trpezlivosť.

Historicky najnižší úrok

Pri úveroch na bývanie nad 40-tisíc €, ktoré je potrebné založiť nehnuteľnosťou, sme úrokovú sadzbu znížili ešte výraznejšie. Dokonca až o 1,2 %. V súčasnosti sa pri tých najvýhodnejších začína už od 3,69 % ročne. Výška úrokovej sadzby nezávisí od bonity stavebného sporiteľa alebo hodnoty založenej nehnuteľnosti, ale od toho, ako dlho u nás klient sporí a akú finančnú čiastku má naspenú. Pochopiteľne, požiadať o takýto úver u nás môžu aj celkom noví klienti.

Aktuálna ponuka úverov na bývanie v skratke:

- až do 40-tisíc € požičiame sporiacim klientom bez založenia nehnuteľnosti,
- úrokové sadzby takýchto úverov sme znížili o celé 1 %;
- úvery nad 40-tisíc € vyžadujú založenie nehnuteľnosťou,
- ich úroky sme znížili až o 1,2 %.

Doprajte Vianoce Aj svojej domácnosti

Mať vlastnú strechu nad hlavou je síce fantastické, k bežnému každodennému životu ale patrí ešte trocha viac. A tak Prvá stavebná sporiteľňa začala pred dvoma rokmi poskytovať aj úvery na vybavenie domácnosti.

Určené sú prakticky všetkým klientom PSS, a. s. Konkrétne tým, ktorí už splatili alebo splácajú stavebný úver či medziúver, ako aj tým, ktorí pravidelne sporia. A po novom sme tento záber rozšírili aj na ich životných partnerov. Všetky tieto „skupinky“ majú nárok na výhodný spotrebiteľský úver, ktorý môžu využiť na vybavenie svojej domácnosti napríklad nábytkom, bielou i čiernou technikou, svetidlami, kobercami atď. Úroková sadzba spotrebiteľských úverov na vybavenie

domácnosti sa v PSS, a. s., začína už od 7,8 % ročne, čo je jeden z najvýhodnejších „spotrebiteľských“ úrokov na slovenskom bankovom trhu. Na nákup spotrebných predmetov vám poskytneme financie od 1 500 € do 7 000 €, so splatnosťou až 7 rokov. Získate ich jednoducho a rýchlo. Nepotrebujete ručiteľa a nemusíte ani predkladať bločky či faktúry. Stačí o takýto úver požiadať – a už vaše tohtoročné Vianoce môžu byť naozaj štedré.

Príklad: výška úveru 5 000 €, výška mesačnej splátky 76,55 €, splatnosť úveru 84 mesiacov, úroková sadzba 7,90 % p. a., jednorazový poplatok za spracovanie úveru 100 €, RPMN 8,60 %, spotrebiteľ zaplatí 6 529,67 €.

Nové, a predsa pôvodné **Trávník je aj na tancovanie...**

TEXT Olga Sabelová **FOTO** Dano Veselský

Veľké strapce hrozna, ležérne visiace na stonkách viniča pri plote, ma v to dopoludnie dostali. Niežeby som nikdy nič podobné nevidela; videla, dokonca veľakrát. A byť tak kdesi v Malých Karpatoch, nezdalo by sa mi na tom nič nezvyčajné. Lenže tu, na severe Slovenska, som čosi také nečakala. V polovici októbra už vôbec nie.

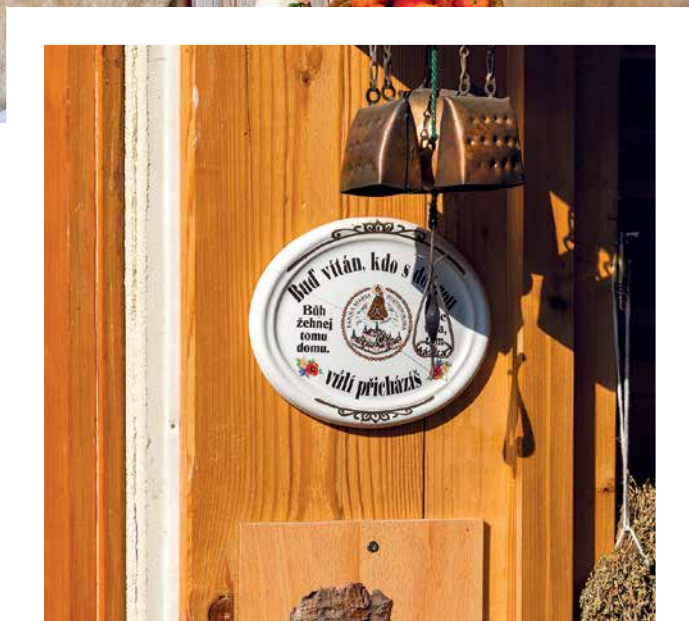
„My sme živý dôkaz klimatických zmien,“ smial sa Ladislav Novák, pobavene reagujúc na môj prekvapený výraz. „Keď sme ale tento dom začali rekonštruovať, tiež sme si nemysleli, že sa tu raz urodí hrozno. A nielen hrozno.“ Pravda, keď s rekonštrukciou začali, mali celkom iné než „klimatické“ starosti. Dom v Lietavskej Lúčke, ktorému začali hovoriť náš, ani trochu nepripomínal ideálne miesto na bývanie. Bol však len na skok od Žiliny, kde bývali dovtedy (a od ktorej sa nechceli príliš vzdialiť), jeho súčasťou bola veľká záhrada a povedané slovami Ladislava Nováka: „Okamžite som mal predstavu, čo sa s tým dá spraviť. Ak toto viete, všetko ide.“

Príjemné miesto

„Čo s tým spraviť“ v praxi znamenalo urobiť z domu príjemné miesto na život a zároveň zachovať jeho pôvodný ráz. Skultivovať záhradu, no tak, aby pôsobila veľmi prirodzene. Dať všetkému, čo k domu patrilo, šancu na využitie. „Najprv sme vyklčovali záhradu, a to doslova, zostala len jedna jablň. Takú brigádu, akú sme vtedy zorganizovali, Lietavská Lúčka ešte nezažila,“ s úsmevom spomínajú manželia Novákovci. Podobných brigád sa u nich vystriedalo nemálo. Patria totiž medzi členov Klubu turistov a horolezcov Javorník a tí si navzájom výdatne pomáhajú. A keďže Ladislav Novák je už pekných pár rokov predsedom klubu, akosi prirodzene sa z pôvodnej letnej kuchyne stala klubovňa aj s „turistickým“ podkrovím. Na nezáujem o jeho využitie sa naozaj nemôžu sťažovať.

Postupne [a naplno] sa k slovu dostalo aj financovanie prostredníctvom Prvej stavebnej sporiteľne. „Finančne som opatrný,“ netají Ladislav Novák, „keď ale nadobudnem dôveru, potom už nemám dôvod ponúkané možnosti nevyužiť.“ Je to práve dôvera a serióznosť, ktoré stoja za dlhoročným spojením celej rodiny so stavebným sporením v PSS, a. s. – už vraj aj prestali počítať, koľko zmlúv za tie roky mali. V súčasnosti sú to všetko sporiace zmluvy, nevyklučujú však ani ich úverové využitie v budúcnosti, plánov ešte majú dosť. Nech by ale pribudlo čokoľvek, všetko bude plne použiteľné. Tak ako napríklad starostlivo udržiavaný trávnik, ktorý sa už neraz zmenil na tanečnú plochu.

Financie s dôverou

Postupne dostal dom novú strechu, novú fasádu, odstránili nasilu „prilepenú“ verandu, úplnou premenou prešiel interiér. Zo záhrady sa stal udržiavaný (a zároveň prírodné pôsobiaci) priestor s úžitkovou a oddychovou časťou. Novú fazónu a využitie získali hospodárske súčasti domu – dnes tu nájdete klasické humno, dielňu, „bicykláreň“, dokonca aj malú chovnú stanicu. „Čo nemáme? Betónové ploty, tie sme rozbili,“ zareaguje, znovu s úsmevom, Ladislav Novák na moju otázku. „Takže už nemáme žiadnu bariéru pri komunikácii so susedmi.“

Alena Staráčková, obchodná zástupkyňa PSS, a. s., Žilina:

„Stavebné sporenie v Prvej stavebnej sporiteľni je vhodné pre každého člena rodiny, od detí až po seniorov. Navyše, zmluvy medzi členmi rodiny možno bezplatne spájať a využiť tak všetky finančné prostriedky na zlepšenie rodinného bývania.“

Pre každého niečo

Na otázky čitateľov odpovedá
Mgr. Andrej Vida,
vedúci odboru manažment produktu
Prvej stavebnej sporiteľne

Z podnájmu do vlastného

S manželom plánujeme vymeniť bývanie v podnájme za vlastný byt. Máme vyhladnutý jeden starší, ktorý stojí 45 000 €. Sporíme si u vás každý zvlášť už niekoľko rokov a na účtoch máme spolu asi 10 000 €. Aký úver si môžeme zobrať?

Dana H., Poprad

V prvom rade vám odporúčam spojiť zmluvy o stavebnom sporení do jednej a z nej čerpať úver. Ako svojim sporiacim klientom vám poskytneme úver vo výške 40 000 € bez založenia nehnuteľnosti a bez ručiteľa. Spolu si tak zabezpečíte potrebnú sumu na kúpu bytu a ešte vám zostane asi 5 000 € na jeho prípadné úpravy. A ešte jedna dobrá správa pre vás: od septembra sme znížili úrokové sadzby takýchto úverov o 1 %, takže vďaka výhodnejšej splátke ušetríte každý mesiac nemalo peňazí.

Získanie štátnej prémie

Stavebné sporenie som ešte nikdy nemala. Ako môžem získať štátnu prémie za tento rok?

Zdena H., Zlaté Moravce

Na získanie štátnej prémie musíte mať uzatvorenú zmluvu o stavebnom sporení. Potom vám stačí iba sporiť, či už pravidelne, alebo jednorazovo. Na získanie štátnej prémie za rok 2014 v maximálnej výške 66,39 € treba vložiť do konca tohto roka aspoň 781 €. Neprekáža ale ani to, ak vložíte menej, získate aspoň pomernú časť štátnej prémie, a to 8,5 % z tohtoročných vkladov. Ďalšie informácie o štátnej prémii a o stavebnom sporení vôbec vám radi poskytneme v našom Centre telefonických služieb na čísle 02/58 55 58 55.

Zariadenie domu

Pred nejakým časom sme si vďaka úveru z PSS opravili svoj rodinný dom. Teraz ho plánujeme dozariadovať, čo bude stáť asi 5 000 €. Čo nám odporúčate?

Peter Č., Bánovce nad Bebravou

Riešenie je veľmi jednoduché a rýchle. Ako úveroví klienti môžete využiť náš výhodný spotrebiteľský úver na vybavenie domácnosti. Poskytujeme ho až do výšky 7 000 € pre jednu osobu; použiť sa dá na nákup nábytku, spotrebičov a ďalších doplnkov. Úver získate bez ručiteľa a nebudeme vás zafažovať ani predkladaním bločkov a faktúr. Z vynovenej domácnosti sa tak môžete tešiť ešte v tomto roku.

Online sporenie

Všimla som si, že ponúkate nové online Sporenie Lišiak. Uvažujem, že si ho uzatvorím, ale najskôr by som chcela o ňom viac informácií, ako uvádzate na vašej webovej stránke.

Valéria T., Čadca

Sme radi, že ste naše nové sporenie zaregistrovali. Snažili sme sa, aby sme v ňom spojili výhodnosť, bezpečnosť a flexibilitu. Na získanie viac informácií vám odporúčame navštíviť ktorúkoľvek z kancelárií našich obchodných zástupcov, kde vám ochotne vysvetlia všetky podrobnosti a detaily. Ďalšou možnosťou je vybrať si konkrétneho obchodného zástupcu na stránke www.pss.sk a dohodnúť si stretnutie, kde a kedy vám to vyhovuje. Vďaka modernej technike vám obchodný zástupca vie uzatvoriť nové sporenie aj mimo svojej kancelárie.

Napíšte nám

Máte aj vy otázku súvisiacu so stavebným sporením v Prvej stavebnej sporiteľni?
Radi vám odpovieme, stačí sa spýtať.

Svoje otázky posielajte:

- buď **e-mailom** na adresu doma@pss.sk,
- alebo **poštou** na adresu

Prvá stavebná sporiteľňa (časopis DOMa)
Bajkalská 30, P. O. Box 48
829 48 Bratislava 25

Vlastniť niečo znamená tiež

Byť za to zodpovedný

TEXT Oľga Sabelová **FOTO** Roman Pavlík

Dvaja akcionári (Mesto Prešov a Mesto Viedeň), deväť rokov činnosti, 261 domov, teda 9 600 bytov v správe. Také sú základné detaily, ktoré charakterizujú správcovskú spoločnosť Spravbytkomfort, a. s., Prešov. Presnejšie povedané, charakterizujú ju v súčasnej zostave, pretože základy spoločnosti by sme „vystopovali“ oveľa skôr, v čase, keď v súčasnosti spravované byty boli vlastníctvom štátu, respektíve mesta.

V mene vlastníkov a na ich účet

Formu vlastníctva z minulosti nespomíname náhodou. Ako sa totiž pri našom stretnutí s Ing. Natáliou Banduričovou, predsedníčkou predstavenstva a riaditeľkou správcovskej spoločnosti Spravbytkomfort, a. s., Prešov, ukáže, bývalé vlastníctvo má ešte stále „dohru“ vo vnímaní vlastníkov súčasných. „Bývať v štátnom, respektíve mestskom byte bolo veľmi jednoduché. Nájomníci byty užívali a od vlastníka požadovali plnenie povinností. Odpredajom bytov sa ale situácia zmenila. Pôvodní nájomcovia sa stali vlastníkmi, čo znamená, že im pribudla aj zodpovednosť, a to nielen za svoj byt, ale i za spoločné časti domu.“ Práve tento fakt – že vlastniť niečo znamená tiež byť za to zodpovedný a že to už nie je len o právach, no aj o povinnostiach – ešte zatiaľ nie je vždy a všade celkom udomácnený. Pritom práve s ním všetko súvisí.

Keď hovoríme všetko, máme na mysli aj činnosť a postavenie správcu. Ten po podpise zmluvy o výkone správy s bytovým domom vie vlastníkov v mnohých činnostiach súvisiacich s užívaním bytu a nebytových priestorov odborne zastúpiť, zabezpečuje pre nich obstarávanie služieb, činností a tovarov. Ale – je tu jedno veľmi dôležité „ale“. „Správca,“ zdôrazní Ing. Banduričová, „koná v mene vlastníkov a na ich účet. Je tu na to, aby vlastníkom pomáhal a usmernil ich. No konečné riešenie je vždy na ich rozhodnutí. Ak si vlastníci uvedomia toto základné pravidlo, je aj činnosť správcu jednoduchšia a najmä efektívnejšia.“

Dôvera rozhoduje

K náročnejším činnostiam patriacim do „popisu práce“ (aj) spoločnosti Spravbytkomfort, a. s., Prešov určite patria tie, čo súvisia s obnovou bytových domov. Zvýšený záujem o ňu zaznamenávajú od roka 2007. „Príprava a realizácia obnovy,“ vysvetľuje Ing. Banduričová, „si vyžaduje veľké úsilie pri manažovaní celého procesu, tým viac, že každý bytový dom má svoje špecifiká, ktoré treba riešiť individuálne.“ Ako najúčinnejšia sa ukazuje celková obnova bytového domu (zateplenie obvodového plášťa, rekonštrukcia strechy, výmena okien, stúpačkových rozvodov, kanalizácie, výťahov...), tá je však zároveň aj finančne najnáročnejšia. Aby bola pre vlastníkov bytov zvládnuteľná, hľadá Spravbytkomfort, a. s., najlepšie riešenie financovania.

Za optimálnu v tomto smere považuje kombináciu prostriedkov zo Štátneho fondu rozvoja bývania s úverom z bánk a zo stavebných sporiteľní, pričom za najviac zákaznícky orientovanú označuje v súčasnosti Prvú stavebnú sporiteľňu. „Popri veľmi výhodných podmienkach financovania a popri tom, že v roku 2007 už veľa bytových domov malo v PSS uzatvorené stavebné sporenie, hovorí pre Prvú stavebnú sporiteľňu jej stabilita a sila na ekonomickom trhu. Jedným z najdôležitejších „pre“ je však osobný, aktívny prístup a kvalitný servis zo strany obchodného zástupcu PSS pána Jaroslava Lejka, dôvera, ktorú k nemu – a tým aj k PSS – máme my i naši zákazníci.“

Bytové domy v správe prešovského Spravbytkomfortu, a. s., čerpali doteraz v PSS, a. s., 85 úverov vo výške takmer 15 miliónov eur. Obnovených bolo zatiaľ 130 bytových domov. V závislosti od rozsahu obnovovacích prác v nich klesla spotreba energií o 25 – 50 %, čo je spolu s novou, krajšou vizážou a zvýšenou bezpečnosťou a kvalitou bývania najpresvedčivejším argumentom pre zatiaľ neobnovené bytové domy. Ako poznamená Ing. Banduričová, za tých sedem „obnovovacích“ rokov sú v pozícii, že nemajú problém vyhovieť, ak o realizáciu obnovy požiada ktorýkoľvek bytový dom v ich správe, v obnove budú určite pokračovať. Za samozrejmu už pri tom považuje spoluprácu s Prvou stavebnou sporiteľňou. Koniec koncov, už teraz majú na stole niekoľko spoločných rozpracovaných projektov.

Jaroslav Lejko, obchodný zástupca PSS, Prešov

Dotiahnuté „životné odporúčanie“

TEXT Olga Sabelová FOTO Roman Pavlík

„Vidíš tú žltú bytovku? Jej obnovu sme financovali. Tej zelenej tiež, aj tej vysokej vzadu,“ komentuje, keď míňame prešovské sídlisko Sekčov. Poznámky o financovaní prostredníctvom PSS, a. s., a svojej obchodníckej „asistencii“ spája aj s panelákmi na uliciach Bratislavská, Smreková, Dargovská... Ulice označuje s presnosťou taxikára, takže je jasné, že v tom má jasno – a že z toho má radosť.

Jaroslav Lejko, obchodný zástupca Prvej stavebnej sporiteľne z Prešova, svoje mesto miluje. O to viac sa teší, keď si pri prechádzke jeho ulicami, predovšetkým sídliskovými, hovorí, že ho pomáha skrášľovať. A vôbec nepreháňa. Ako obchodný zástupca PSS, a. s., sa už podpísal pod obnovu peknej kopy bytových domov v Prešove (a nemáme na mysli len sídlisko Sekčov). „Obchodu s právnickými osobami som sa začal intenzívne venovať v roku 2006,“ poznamená v tejto súvislosti. „Výsledky síce človek nevidí zo dňa na deň, toto je naozaj beh na dlhšie trate, keď sa tomu ale venuje priebežne a intenzívne, výsledky prídu. A vidieť, ako aj mojou zásluhou staré „baráky“ opeknievajú a skvalitňujú sa, je na nezaplatenie.“ Pravda – ako hneď dodá – aj na sumu, ktorá mu za jeho prácu príde na účet, je radostný pohľad ☺.

Jeho prvé skúsenosti so stavebným sporením boli skúsenosti klienta – pričom to bola vlastná klientska spokojnosť, ktorá v roku 1997 rozhodla o jeho pracovnom prepojení s Prvou stavebnou sporiteľňou. „Táto práca ma chytila hneď od začiatku a baví ma dodnes,“ povie, keď sa pýtame na jeho doterajšie PSS-kové pôsobenie. „Svoj pracovný čas si organizujem sám, som v neustálom kontakte s ľuďmi, stále sa deje niečo nové, rastie moja odborná úroveň.“ Nehovorí, že sa nevyskytnú aj ťažšie chvíľky, no je ich podstatne menej než tých „ľahších“ – navyše, jeho vždy ešte viac naštartujú. Netvrdí ani, že všetko ide len tak, respektíve samo od seba. „Táto práca chce celého človeka. Na druhej strane, to, že sa snažím a makám, vidím aj na svojom príjme. Veľmi zaujímavé sú tiež špeciálne motivácie, ktoré PSS pripravuje pre svojich obchodných zástupcov. Ja som tak spoznal pekný kus sveta.“ Fakt, že za poriadnu prácu je aj poriadna odmena, nachádza odraz aj vo vyššom životnom štandarde, ktorý môžete dopriať sebe i svojej rodine. Jemu práca pre PSS umožňuje ešte čosi: dotiahnuť do konca známe slovenské „životné odporúčanie“. V súčasnosti totiž – keď už zasadil veľa stromov a splodil niekoľkých synov (a keď už má aj trojročnú vnučku) – stavia dom...

Jaroslav Lejko

Obchodný zástupca PSS, a. s.

od roka 1997

Na práci pre PSS, a. s., mu najviac vyhovuje

organizovanie si práce po svojom, adekvátne finančné ohodnotenie, viditeľné výsledky

Záľuby

futbal, divadlo, cestovanie

Kontakt

0905 478 322, jaroslav.lejko@fopss.sk

Po rokoch si môže povedať **Konečne som sa usadila**

TEXT Oľga Sabelová **FOTO** Dano Veselský

Osudy bývajú rôzne. Niekedy (ale naozaj iba niekedy) pripomínajú prechádzku ružovým sadom, inokedy (čo býva väčšinou) sú také „normálne“. Stáva sa však aj to, že po 12 rokoch manželstva vezmete 2 deti, 1 igelitku a 120 korún slovenských od mamy a odídete. Pretože akokoľvek náročne a zložito to vyzerá, vždy je to lepšie, než v manželstve zotrvať...

Dnes už pani Helenka dokáže rozprávať svoj príbeh vecne, bez emócií – aj keď tie budú vždy jeho súčasťou (napokon, ako vždy a všade). Vecne hovorí aj o tom, ako po odchode do Bratislavy spočiatku žili v krízovom centre. Aj o rozvode (konečne!), k pozitívnym momentom ktorého patrilo isté finančné vyrovnanie. Síce „iba nejaké“, no pomohlo nájsť si bývanie v podnájme. „Samozrejme, viac by sa mi páčilo bývať s dcérami vo vlastnom, na to som ale nemala financie. Skúšala som si zobrať hypotéku, no žiadna banka mi ju nevedela poskytnúť tak, ako som potrebovala. Povedala som si teda, že tomu nechám voľný priebeh.“

Po prvom podnájme nasledoval druhý a v podstate to vyzeralo, že takýto štýl bývania jej už zostane „nafurt“. Ako pani Helenka vraví, v tomto smere bola na mŕtvom bode. „O to viac ma prekvapilo, keď mi vlni zavolała obchodná zástupkyňa Prvej stavebnej sporiteľne a ponúkla mi možnosť získať úver. V PSS som síce sporila – že veď časom uvidím, neverila som však, že by som mala šancu na úver.“ No viete, čo sa hovorí: neveríš – uveríš. Napríklad, keď zistíš, že vlastný byt si naozaj môžeš začať hľadať...

Základné (a zásadné) predstavy pani Helenky o vlastnom bývaní boli jasné: zostať v Bratislave, nemusieť príliš prerábať a splátku úveru nemať vyššiu, než bola suma za prenájom. Byt v bratislavskej Dúbravke, pre ktorý sa nakoniec rozhodla, sa jej zapáčil hneď, ako doň vkročila. „Vyhovovala mi nielen lokalita, ale aj to, že byt je zrekonštruovaný, s novými oknami, podlahou, dlažbou; prerobená bola aj kúpeľňa, kuchynská linka.“ Po nasťahovaní sa stačilo kúpiť nábytok do izby, doriešiť drobné detaily v kuchyni, nainštalovať elektrospotrebiče

a bolo. Praktické, účelné, no zároveň pekné a príjemné bývanie jej hovorilo pani. Približne pol roka po tom, čo jej obchodná zástupkyňa Prvej stavebnej sporiteľne zavolała, bývala pani Helenka (spolu so svojou mamou, o ktorú sa stará, dcéry medzičasom dospeli a osamostatnili sa) vo vlastnom. „Je to úžasný pocit, konečne som sa usadila. Som veľmi spokojná,“ vraví a výraz na jej tvári to jednoznačne potvrdzuje.

Zuzana Hrabinská, obchodná zástupkyňa PSS, a. s., Trnava:

„Jednou z veľkých výhod stavebného sporenia v našej banke je jeho variabilita. Ponúka veľa možností a kombinácií, vďaka čomu sa naozaj dá povedať, že je pre každého. Vždy vychádzame z klientových požiadaviek a možností; z toho vyplývajú konkrétne riešenia na kľúč. Stačí len prísť.“

Investujme do života alebo Zohrejme sa v zime

TEXT Oldřiška Luptáková FOTO archív Martina Mateja

Sauny sme donedávna (a niektorí možno ešte stále) považovali za niečo nadštandardné, možno až zbytočné. A pritom opak je pravdou. Saunovanie prináša viac efektov a najmä teraz, v súvislosti so zhoršujúcim sa počasím, môže byť pobyt v saune príjemným zážitkom, ktorý zohreje telo aj dušu.

Príncíp saunovania je jednoduchý. Telo sa najskôr zohreje vďaka teplu, ktoré sála zo saunových kachlí, a následne sa prudko ochladí. Na kachliach bývajú položené lávové kamene vyžarujúce naakumulované teplo. Ak ich polejete vodou, je vzduch vo vnútri sauny vlhší. Navyše, vo vode môžu byť rôzne prísady – saunové oleje, ktoré nielen príjemne voňajú, ale majú aj liečivé účinky.

Ani odev, ani topánky

V klasickej suchej saune dosahuje teplota až 110 °C. Dĺžka pobytu v saune je individuálna, hovorí sa o intervale 8 – 15 minút. Ak ste už dostatočne zohriati, treba organizmus prudko ochladiť. Ideálne je ponoriť sa do ochladzovacieho bazénika či vyváľať sa v snehu, stačí ale „iba“ ochladiť sa v sprche. Po tejto procedúre sa poutierajte a zabaľte do suchej bavlnenej plachty. Lahnite si na ležadlo alebo sa usadte v pohodlnom kresle a vyložte si nohy. Verte, že sa

budete cítiť ako vymenení, bez starostí, bez stresu. Tento saunový kolobeh opakujte dvakrát (pokiaľ je vám to príjemné, môžete aj štyrikrát).

Ak patríte medzi tých, ktorí vysoké teploty nemusia, využite infrakabínu, v ktorej sa telo zohrieva pomocou infračerveného žiarenia. Ani v parnej saune nebývajú teploty také vysoké, treba v nej však počítať s vysokou vlhkosťou vzduchu. Hygienické pravidlá vám pomôže dodržiavať hadica s vodou. Opláchnite miesto, na ktoré si sadnete, a to isté urobte aj pri odchode (alebo si so sebou vezmite vlastný uterák, na ktorý si sadnete). Do sauny sa nechodí ani v plavkách, ani v gumených šľapkách, ale nahí a bosí. Telo sa tak dokáže lepšie prispôsobiť teplotným zmenám a saunovanie má v konečnom dôsledku vyšší efekt. Ak neviete vstúpiť do sauny takí, akí ste prišli na svet, zabaľte sa do bavlnenej plachty. Potením stráca telo veľa tekutín, preto treba počas saunovania dodržiavať pitný režim. Samozrejme, hovoríme o nealkoholických nápojoch ☺.

Tip pre vás

S pomocou PSS, a. s., môže byť sauna súčasťou aj vášho zdravšieho bývania. Či už ju budete mať umiestnenú v byte, alebo ako samostatnú stavbu na pozemku pri dome, jej financovanie hravo vyriešite prostredníctvom nášho spotrebiteľského úveru na vybavenie domácnosti. Má nízku úrokovú sadzbu a jeho vybavenie je veľmi rýchle. Jednoduché je aj jeho čerpanie, pretože nevyžadujeme žiadne bločky ani faktúry.

Prečo to robiť

Pobyt v saune prispieva k tomu, aby sme sa cítili lepšie zo zdravotného hľadiska. Teplo rozširuje cievy, dochádza k silnému okysličeniu organizmu, lepšiemu prekrveniu svalov, vyplavujú sa toľko potrebné hormóny šťastia – endorfíny. Sauna zvyšuje priechodnosť ciev a činnosť srdca; vďaka nadmernému poteniu sa vyplavujú z tela škodlivé látky. Lekári hovoria, že posilňuje celkovú imunitu organizmu. Sauna tiež upokojuje, odstraňuje tieseň. A ak máte problémy so spánkom, vymeňte lieky za saunu a sami spoznáte, že ste urobili dobre.

Kvalitu saunovania môžeme ovplyvniť aj my sami. Do sauny by sme nemali ísť nevyspatí, mimoriadne psychicky unavení ani vyčerpaní po náročnom fyzickom výkone. Medzi posledným jedlom a návštevou sauny by mali uplynúť aspoň dve hodiny. Na dosiahnutie želaného efektu by sme sa mali saunovať pravidelne, a to aspoň raz týždenne.

Napriek nesporným pozitívam, aj saunovanie treba brať s rozumom. Ak máte choré srdce, trpíte vysokým krvným tlakom či poruchami centrálného nervového systému, určite sa pred návštevou sauny poraďte s lekárom. To platí aj o tehotných ženách. Saunovanie uvoľňuje svaly, mení sa tlak krvi, čo môže byť príčinou kolapsu. Prehrievanie organizmu, rozširovanie ciev zvyšuje najmä v prvom trimestri riziko potratu. Niektoré ženy majú v tomto období vysoký krvný tlak, tehotenskú cukrovku, saunovanie môže uškodiť nielen im, ale aj dieťaťu.

Kam ju dať

Hoci je na Slovensku sauna už v každom lepšom hoteli a je súčasťou kúpeľov a wellness centier, nie je nad to mať saunu doma iba pre seba. V domácej saune si určite „otváracie hodiny“, teplotu, ktorá vám vyhovuje. Dokonca z nej môžete spraviť miesto netradičného spoločenského stretnutia.

Ak je sauna súčasťou interiéru domu či bytu, snažte sa ju vyslovene z praktických dôvodov umiestniť blízko kúpeľne a toalety. Na dostatočne veľkom pozemku môžete saunu postaviť ako samostatnú stavbu. Ak je blízko potok alebo jazero, našli ste priam ideálne miesto.

Saunovanie ako životný štýl

O niekoľko zaujímavých informácií a praktických rád na margo saunovania sa s nami podelil Martin Matej, CEO, poradca pre vírivky a sauny.

- ✓ Saunovanie považujem za súčasť zdravého životného štýlu. Jeho pozitívny vplyv na posilnenie imunity, na zvýšenie obranyschopnosti organizmu detí aj dospelých je známy a overený fakt. Žiaľ, moderná doba nás „rozmaznáva“, často uprednostňujeme pohodlie prekúrených bytov alebo dopravných prostriedkov pred tým, čo je pre náš organizmus naozaj zdravé a potrebné.
- ✓ V poslednom období sa pri stavbe saun využíva drevo, ktoré prechádza špeciálnym technologickým procesom – suší sa vo vákuu pri vysokých teplotách, čím stráca schopnosť absorbovať vlhkosť. Okrem toho má toto tzv. thermodrevo aj vyššiu odolnosť, predlžuje životnosť sauny. Vo všeobecnosti hľadáme také drevo, ktoré odoláva teplotným výkyvom, je stabilné, postupne uvoľňuje naakumulované teplo. Z konkrétnych druhov spomeniem severský smrek, topoľovú osiku, céder. Najobľúbenejšia je thermo topoľová osika.
- ✓ Ak chcete mať saunu doma, v prvom rade potrebujete zdroj, v našich podmienkach je to zvyčajne elektrická piecka, ktorá vyhrieva saunu. Saunu do 6 m³ vykúrite pieckou s výkonom 3,6 kilowatta, v týchto prípadoch stačí napätie 230 voltov. Pri väčších saunách už ale potrebujete trojfázový prúd 380 voltov. Dôležité je, aby priestor mal dobré odvetrávanie. Či už budete mať saunu v byte, alebo v rodinnom dome, mali by ste mať po ruke sprchu, v ktorej sa pred vstupom do sauny umyjete. No a budete potrebovať miesto, kde sa ochladíte – kaďu, bazénik alebo aspoň vedro so studenou vodou.
- ✓ Cena za saunu je individuálna, odvíja sa od toho, čo od sauny očakávate. Vždy sa ale dá postaviť taká, ktorá bude vyhovovať vašim očakávaniam a finančným možnostiam. Najmenšiu a najjednoduchšiu dostanete už od 2 000 €. Ak chcete dizajnérsky zaujímavú saunu, tam je cena, samozrejme, vyššia. Najnovším hitom sú kombinované biopiecky, prostredníctvom ktorých si môžete nastaviť nielen teplotu, ale aj vlhkosť vzduchu, čím sa pobyt v saune stáva príjemnejším.

O čom hovoríme

Fínska sauna (alebo aj suchá, respektíve klasická) – naše telo sa v nej zohreje na teplotu až do 110 °C, ale vlhkosť vzduchu je nízka, približne 10 %. Intenzívne potenie sa strieda s prudkým ochladením organizmu.

Parná sauna – teplota v nej je asi 50 až 60 °C, ale vlhkosť vzduchu sa blíži k 100 %. Takéto nastavenie vyhovuje najmä tým, pre ktorých je fínska sauna príliš horúca.

Infrakabína (infrasauna) – slúži predovšetkým na hĺbkové prehriatie organizmu infražiarením. Teplota v nej dosahuje asi 50 °C. Infrakabína nie je saunou v pravom zmysle slova, pretože sa nestráda prehriatie s ochladením.

S Evou Pavlíkovou o nej, divadle a obyčajných radoostiach

Chcem žiť tak, ako žijem

TEXT Oldřiška Luptáková FOTO archív Ewy Pavlíkovej

Možno ste aj vy počuli historky, aké aféry dokážu v divadle či mimo neho „vyrábať“ herecké primadony. Pri stretnutí s herečkou Evou Pavlíkovou som však nič také nespomínala, hoci by si postavenie primadony mohla bez rozpakov nárokovať, veď už dlhé roky patrí k stálciam Divadla Andreja Bagara v Nitre. Stretla som však skromnú, úprimnú a na nič sa nehrajúcu herečku.

Keď sa povie divadlo a bývanie, mnohí herci a herečky priznávajú, že istý čas, najmä v mladosti, vo svojej šatni aj bývali. Boli ste na tom podobne?

To nie, ja som v šatni nebývala. Ale asi sa dá povedať, že šatňa je pre hercov druhým domovom, pretože tam naozaj trávime veľa času. Niektorí moji kolegovia chodia do divadla aj niekoľko hodín pred predstavením. Ja som počas predstavení radšej v zákulisí, sledujem, čo sa deje na javisku. To skôr počas skúšok, pri čakaní na svoj výstup, trávim v šatni viac času. Pre mňa je to ozajstná oáza pokoja. Možno aj preto, že jej steny zdobia fotografie takých osobností ako boli Adela Gáborová, Božena Slabejová či režisér Jozef Bednárík. To boli ľudia, ktorí mi nielen po profesionálnej, ale aj po ľudskej stránke veľa dali. Vo svojej šatni týchto mne blízkych ľudí opäť stretávam.

V divadle hráte, spievate, tancujete. Dokážete si po náročnom predstavení „nebrať“ prácu domov?

Celkom „odstrihnúť“ od toho, čo sa udialo, sa neviem. Uvažujem o tom, do akej miery sa mne a mojim kolegom podarilo urobiť také predstavenie, aby bol divák spokojný. Aby prišiel znova. Ak mi niekto povie, boli ste dobrá, ale celkovo to nestálo za veľa, nepadne mi to dobre.

Kde robíte tieto večerné analýzy?

Mám svoje obľúbené zátišie v obývacej izbe – lampu s pohodlným kreslom. Tam sedávam najradšej, tam si čítam, učím sa texty, počúvam hudbu. Ak mám čas, v tomto kresle rada so zatvorenými očami počúvam aj vedomostné relácie v televízii a vykrikujem správne odpovede (smiech). Ale neviem ponocovať, okolo polnoci už zvyčajne spím.

Už viac než dvadsať rokov bývate v tom istom byte. Čo sa v ňom počas týchto rokov zmenilo?

Nie je toho veľa. Pribudla čierno-biela dlažba, renovovaná kuchynská linka, kvetináče s orchideami, tým sa u nás darí, môj obľúbený kútik. Nie som typ, ktorý musí mať doma všetko v duchu najmodernejších a pokiaľ možno aj svetových trendov. Nevyhadzujem veci iba preto, že ich mám už niekoľko rokov. Ak mi stále dobre slúžia, prečo by som sa ich mala zbavovať? Môj otec hovoríeva múdru vetu: „Na druhý svet si to nezoberieš“ – a ja s pribúdajúcimi rokmi stále viac chápem jej význam. Aj preto sa snažím investovať skôr do zážitkov. Vyzdobím si byt obrázkami od našich priateľov, ktoré mi ich pripomínajú, cestovať, spoznávať bohatstvo a hodnoty, ktoré vytvorili ľudské ruky desiatky, ba aj stovky rokov pred nami.

Nelákalo by vás bývanie v Bratislave?

V Nitre som veľmi spokojná. Bývam v centre, mám blízko do divadla. Byt je svetlý, orientovaný na východ, takže s trochou zveličenia sa dá povedať, že ráno vstávam spolu so slnkom. Z desiateho poschodia mám krásny výhľad na Nitru, Zobor, dražovský kostolík. To sú nezabudnuteľné okamihy a jedinečný štart do nového dňa.

Nechceli by ste žiť v inej dobe, nechceli ste byť nejakou divadelnou postavou?

Nie, chcem byť Evou Pavlíkovou a žiť tak, ako žijem. Myslím si, že všetko plyní, mení sa a je to tak dobre. V každej etape môjho života bolo niečo zvláštne, zaujímavé, možno aj menej pekné, ale vždy tam bolo aj niečo, na čo som sa tešila. Teraz sa z každého vydareného predstavenia teším možno viac ako pred rokmi, pretože hereckých príležitostí nie je až tak veľa. Ale okrem toho sa teším a predstavujem si, aké by to bolo, keby sme mali vnúčko. Dobré viem, že to bude trvať ešte niekoľko rokov, ale to nič, všetko má svoj čas. Z duše mi možno hovorí jedna postava z Lorcovej hry Plánka: „Neprišla som na tento svet, aby som sa zmierovala. Keď budem ležať v hrobe, potom sa zmierim.“ To asi najlepšie vyjadruje môj postoj k okolitému svetu,

môj pohľad naň. Vždy som bola osamelý bežec, nerada som sa podriaďovala mase. Mám svoje skúsenosti, konám na základe vlastného uváženia a rozumu, nie podľa toho, čo mi niekto prikáže.

Neprispeva ale aj divadlo a umenie vôbec trochu k tomu, že sa vytrácajú hodnoty, ktoré naši rodičia považovali za samozrejmé?

Umelecký svet je odrazom skutočnosti. Ak v reálnom živote hrajú prím skupiny ľudí, ktoré sa správajú v rozpore s tradičnými hodnotami a nikomu to neprekáča, netreba sa čudovať, ak sa takéto obraz skutočnosti objavuje v umení. Divákovi predsa nemôže zabávať iba to, že jeden herec kope druhého do zadku; to je pomýlené. Umenie musí aj vzdelávať, motivovať, nielen sa podkladať vkusu s tým, že ľudia sa chcú zabávať a nič iné nepotrebujú. Rozhlas aj televízia znížili latku náročnosti. Pamätám si, že aj inscenácie a seriály, ktoré sme robili na záznam, sa starostlivo skúšali, pripravovali, kým sa neurobil taký kvalitný záber, aký mal byť. Dnes to je kdesi úplne inde, žiaľ. Dnes treba všetko hneď a rýchlo.

Vráťme sa ale k bývaniu. Nehovorte, že nemáte nejaký sen, ako by ste chceli bývať.

Samozrejme, že mám, ale nie je reálny. Chcela by som mať bungalov, najradšej niekde pri mori. Neviem síce, ako by som ho zariadila, ale určite viem, že kuchyňa by bola prepojená s obývacou izbou a musel by tam byť veľký, ale naozaj veľký stôl, pri ktorom by som sa mohla stretávať s našimi priateľmi. No a pri mori možno aj preto, že som slnečný typ, rada plávam a more ma, neviem prečo, fascinuje. Dokážem sa naň pozerať poriadne dlho. Mám síce rada aj hory, ale pri mori sú lepšie podmienky na moje záľuby – kvetiny a varenie.

A ako by vyzeralo bývanie, kde by ste sa necítili dobre?

Uprednostňujem minimalistický štýl, preto nemám rada „vyčákané“ a prezdobené interiéry v štýle Versace. Tie patria niekam do hradov a zámkov, neviem si predstaviť, že by som žila v takto zariadenom byte alebo dome.

O pár týždňov sa rodiny stretnú pri sviatočných stoloch. Ako vyzerajú vaše Vianoce?

Vianoce mám veľmi rada, sú to pre mňa najkrajšie dni v roku. Doma máme vždy živý stromček. Už niekoľko rokov ho zdobíme rovnakými ozdobami, takže asi sa „netrafím“ do najrôznejších dizajnerských odporúčaní čo sa farieb alebo tvaru ozdôb týka. Rada varím, no počas Vianoc sa držíme klasiky – rybacia polievka, kapor, zemiakový šalát. Rada aj vypekám, ale na Vianoce nepečiem veľa druhov koláčov – najradšej medovníky a štedrák. Nemyslím si, že sa treba prepchávať len preto, že sú sviatky a patrí sa to. Oveľa viac si cením chvíle strávené so svojimi najbližšími. Stretávame sa celá rodina, manžel, dcéra, rodičia. Teším sa na tieto vzácne okamihy, pretože moja rodina je tým, na čom mi najviac záleží.

Vianočné ozdoby krok za krokom

TEXT Kristína Katrušinová FOTO Dano Veselský

Chuť vyzdobiť na Vianoce celý dom či byt zrejme obíde len málokterú domácnosť. Regály v obchodoch plné vianočných „čáčiek“ by o tom vedeli rozprávať svoje... Správne vianočne to však u vás doma môže vyzerat aj vtedy, ak si ozdoby (alebo aspoň niektoré z nich) pripravíte sami. A ak do ich výroby zapojíte svoje deti, o zábavu a správnu predvianočnú atmosféru máte zaručene postarané.

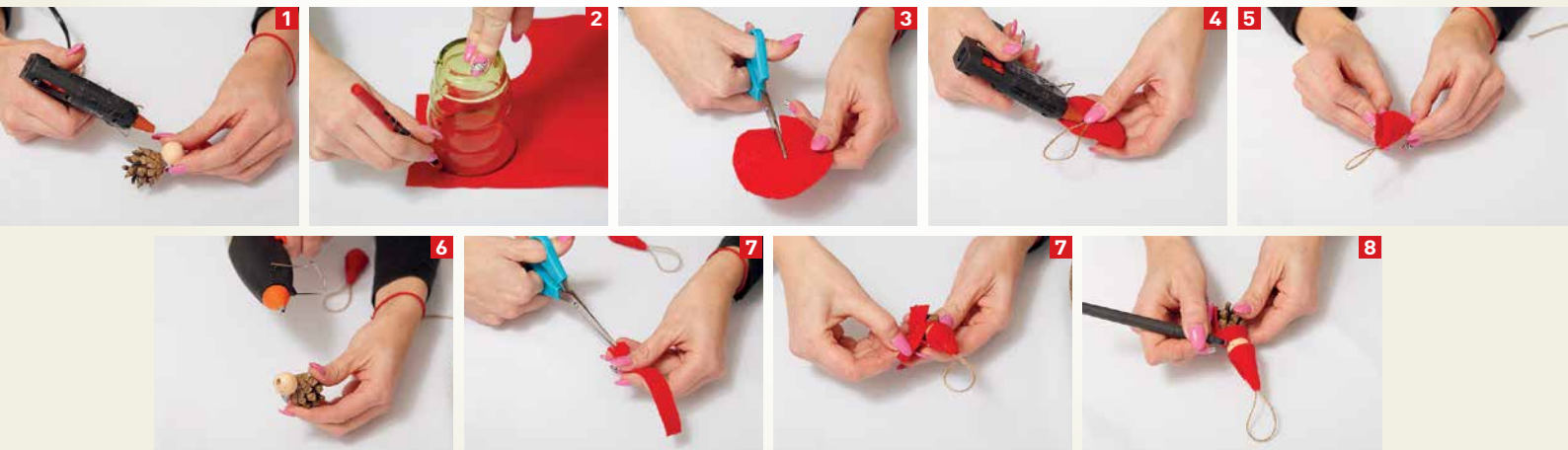

Potrebuje:

- ✓ menšiu šišku,
- ✓ drevené koráliky (guľôčky) s priemerom asi 2 – 2,5 cm,
- ✓ červený filc,
- ✓ lepiacu pištoľ,
- ✓ špagát,
- ✓ nožnice,
- ✓ čiernu fixu,
- ✓ rôzne dekorácie na ozdobenie (vločky, koráliky atď.).

Postup:

1. Pištoľou prilepíme korálik (guľôčku) na spodok šišky.
2. Z filcu pripravíme čiapku: pomocou pohára obkreslíme kruh a vystrihne ho.
3. Aby sme mohli čiapku vytvarovať, zastrihneme kruh po jeho stred.
4. Odstrihneme kúsok špagátu a prilepíme ho do stredu kruhu.
5. Vytvarujeme čiapku a jej okraje zlepíme.
6. Na druhý koniec drevenej guľôčky naniesieme lepidlo a čiapku prilepíme.
7. Z filcu vystrihne šál a prilepíme ho trpaslíkovi okolo krku.
8. Na záver trpaslíkovi namaľujeme oči. Môžeme ho aj dozdobiť podľa vlastnej fantázie pomocou vločiek, korálikov a podobne.

Pyramída
obal na
darček

Potrebuje:

- ✓ tvrdší farebný papier,
- ✓ pravítko,
- ✓ ceruzku,
- ✓ nožnice,
- ✓ stužku,
- ✓ špagát,
- ✓ dekoratívnu šablónu („vyrezávačku“) v tvare snehovej vločky, prípadne koráliky na dekoráciu,
- ✓ lepiacu pištoľ.

Postup:

1. Z papiera si vytvoríme šablónu: štvorec s rozmermi 17 × 17 cm, strany štvorca predĺžime o 11 cm a vytvoríme trojuholníky (ak máme dostatočne veľký papier, trojuholníky môžu byť väčšie). Na ľavú stranu každého trojuholníka dokreslíme pásik na zahnutie široký 1 cm.
2. Šablónu vystriháme.
3. Ohnutím hrán získame tvar pyramídy.
4. Na vonkajšiu stranu pyramídy nalepíme dve stužky tak, aby smerovali k protiľahlým vrcholom trojuholníkov.
5. Stužky zviažeme a zlepíme hrany trojuholníkov. Pozor! Pred týmto úkonom nezabudneme do balíčka vložiť vianočný darček ☺.
6. Obal môžeme ľubovoľne ozdobiť vystrihnutými snehovými vločkami alebo korálikmi.

Nerozbitná
gul'a

Potrebuje:

- ✓ polystyrénovú guľu,
- ✓ biely alebo farebný papier,
- ✓ obyčajné špendlíky,
- ✓ špendlíky s farebnými hlavičkami,
- ✓ farebné stužky,
- ✓ dekoratívnu šablónu („vyrezávačku“) v tvare kvietka alebo snehovej vločky.

Postup:

1. Stužku preložíme na polovicu a jej konce pripevníme špendlíkmi na polystyrénovú guľu (bude slúžiť na zavesenie gule).
2. Pomocou „vyrezávačky“ si nastriháme kvietky (vločky) z bielo alebo farebného papiera.
3. Špendlíkom zopneme vždy dva kusy kvietkov (vločiek) dohromady.
4. Pripravíme si dostatočné množstvo kvietkov (vločiek), ktoré postupne pripínáme na celú plochu polystyrénovej gule.
5. Z ďalšej stužky vytvoríme mašličku, ktorú prilepíme na spodnú časť stužky na zavesenie.

Vianočný veniec

Potrebuje:

- ✓ polystyrénový kruh,
- ✓ menšie šišky,
- ✓ škrupiny z vlašských orechov,
- ✓ škrupiny z pistácií,
- ✓ sušenú pomarančovú kôru,
- ✓ lepiacu pištoľ,
- ✓ špagát.

Postup:

1. Pomocou lepiacej pištole pripevňujeme na polystyrénový kruh striedavo šišky a orechové škrupiny.
2. Škrupiny z pistácií a sušenú pomarančovú kôru použijeme na zaplnenie prázdnych miest.
3. Okolo hotového venca obtočíme špagát.
4. Konce špagáta vzadu prilepíme a zviažeme tak, aby sme veniec mohli zavesiť na dvere.
5. Zo špagáta vytvoríme mašličky a nalepíme ich na veniec.

Ozdoby z cesta

Potrebuje:

- ✓ hladkú múku – 1 hrnček,
- ✓ soľ – 1 hrnček,
- ✓ vodu – ½ hrnčeka,
- ✓ misku na miešanie cesta,
- ✓ vykrajovačky na cesto,
- ✓ akrylové farby,
- ✓ dekoratívny lak (lepidlo-lak na dekupáž),
- ✓ špagát, špagľu, štetec,
- ✓ iné dekorácie podľa vlastného výberu (pečiatky, písmenká, dekupáž).

Postup:

1. Zmiešame múku, soľ, vodu a vytvoríme hladké cesto (môžeme pridať aj potravinársku farbu).
2. Cesto rozvaľkame a vykrajujeme rôzne tvary.
3. Pomocou špagľe alebo špáradla spravíme dierku na zavesenie.
4. Do čerstvého cesta môžeme vytlačiť nápisy pomocou umelých písmeniek. Ozdoby necháme voľne uschnúť na vzduchu (minimálne jeden deň), pričom ich otáčame.
5. Na niektoré ozdoby odtlačíme pečiatky s vianočnými motívmi.
6. Iné vymaľujeme akrylovými farbami (ozdobovať môžeme podľa vlastnej fantázie, napríklad dekupážou – servítkovou technikou).
7. Na záver všetky ozdoby zalakujeme lepidlo-lakom a necháme vyschnúť.
8. Čez dierky prevlečieme špagát alebo stužku a ozdoby vešiame na stromček.

AHA, ALAS, AKANT, EGER, NOH, OMORIKA	balkánsky smrek	argumentoval		mužské meno	ochrana tovaru	rozrývať	nech, po česky	rímskych 505	Office International des Epizooties		veľa	číselná lotéria	otec (hypok.)	večerný ženský plášťik
predložka			súhviezdie južnej oblohy poháňa							obožiteľník paznechtík ostnité				
2														
navešať niečo vo väčšom množstve							morský živočích	živé okolie						
prípravok na čistenie okien						skratka pre kus bájnny vták			fínsky literát bodavý hmyz				spojí sa rastom	pasák
patriaci ide						citoslovcie pohrozenia šfachtický sluha							Zákonník práce miesto pre šerm	
ktoré (hovor.)					rastlinstvo sud na benzín							škriepka (zastar.) stromoradie		
značka hliníka			ostrov v Atl. oceáne buničina							španielsky literát maďarské mesto				
	útes	slabý vetrik parazity vo vlasoch				rím. 51 hl. telefónna stanica			plastická látka druh papagája					
mliečny výrobok							asýrsky boh mesta Eridu	tajní policajti divadlo hudby						
3														
zasieval							africká púšť						značka erbia	

Správne odpovede z vylúštenej krížovky posielajte poštou na adresu DOMA, JAGA GROUP, s. r. o., Lamačská cesta 45, 841 03 Bratislava 42 alebo e-mailom na doma@jaga.sk do 15. 1. 2015 (v e-mailoch nezabudnite uviesť aj poštovú adresu). Na troch výhercov čaká ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie.

Darčeky za riešenie detských úloh z časopisu DOMA 3/2014 získavajú Lukáš Szoták z Košíc, Emília Csanková z Rimavskej Soboty, Daniel a Matúško Dudaščikovi z Vranova nad Topľou, Rebeka, Viktória a Magdalénka Dubovské z Valaskej Dubovej.

Ako správne vetrať interiér?

V snahe zamedziť úniku tepla v chladnom období veľa ľudí vetrá nedostatočne alebo nesprávne. Výsledkom je zlá vnútorná klíma, ktorá nepriaznivo pôsobí na zdravie i psychickú pohodu človeka. Ako teda často a správne vetrať?

Pri nedostatočnom vetraní sa v interiéri zvyšuje vlhkosť vzduchu, ktorá spôsobuje vznik plesní, zvyšuje koncentráciu škodlivého CO₂ a tiež môže dôjsť k nežiaducej kondenzácii na oknách. Vysoká úroveň vlhkosti poskytuje vynikajúce prostredie pre roztoče, ktoré môžu spôsobovať alergické problémy. Nekvalitné ovzdušie vo vnútri tiež sťažuje učenie a schopnosť koncentrácie.

Vetrajte krátko a intenzívne

Ak chcete znížiť riziko problémov súvisiacich s nakumulovanou vlhkosťou, vetrajte domácnosť krátko a intenzívne aspoň trikrát za deň, otvorením viacerých okien naraz. Dostatočnú

čas vetrania závisí od ročného obdobia. ..V zime je potrebné vetrať intenzívne dva až trikrát denne aspoň 5 až 10 minút, aby sa vymenil vzduch, a zároveň výrazne neochladila teplota v miestnosti. Na jar a na jeseň môžete čas vetrania predĺžiť na 15 až 30 minút niekoľkokrát za deň," radí Magdaléna Bartková zo spoločnosti VELUX.

Rýchlejšie vetranie so strešnými oknami VELUX

V prípade, že máte strešné okná VELUX, dostanete čerstvý vzduch do interiéru rýchlejšie a jednoduchšie. Otvorením strešných a zároveň fasádnych okien využijete možnosť komínového efektu, vďaka ktorému sa vzduch v interiéri vymení za pár minút. Aj v prípade nepriaznivého počasia môže do interiéru prúdiť čerstvý vzduch i cez zatvorené strešné okno VELUX vďaka ventiláčnej klapke. Tá má v sebe navyše zabudovaný filter na zadržanie nečistôt, peľu a hmyzu.

Viac sa dozviete na www.velux.sk

ČÍM VYŠŠÍ ÚVER, TÝM NIŽŠÍ ÚROK

Som Lišiak. Mojou misiou je priniest vám lepšie bývanie.
Využite naše úvery. Teraz bez založenia bytu či domu až
do 40 000 eur.

Infolinka: 02/58 55 58 55

Viac na www.pss.sk

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITELŇA